

Viborg Kommune
Bulderby

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 0-2 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	5
1.3 Pædagogiske principper	7
1.4 Læringsforståelse	7
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER	11
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	11
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	12
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	13
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	14
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	15
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	16
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	17
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	17
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	18
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	18
3.4 METODER TIL EVALUERING	18
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	19
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	20
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	20
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	21
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	22
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	23
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	24
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	25
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	27
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	27
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	29
6 AFSLUTNING	30

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Kære Læser

Vi vil gerne byde dig velkommen til læsning af pædagogiske læreplan for vuggestuen i Bulderby. På Bulderbys hjemmeside, finder du desuden de pædagogiske læreplaner for børnehaven og for Bulderbys specialafdeling, Katholt.

Den pædagogiske læreplan, beskriver hvad vuggestuen, har sat sig som mål for de næste 2 år. Læreplanen beskriver også hvordan vi vil tilrettelægge det pædagogiske arbejde for at opfylder målene samt hvordan vi undervejs vil vurdere om vi er på rette kurs.

Den pædagogiske læreplan er Bulderbys vigtigste arbejdsredskab og omhandler arbejdet med de seks læreplanstemaer, den pædagogiske praksis, børnemiljøet samt beskrivelse af de metoder vi vil anvende i arbejdet.

Den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab, som understøtter personalets og ledelsens arbejde med at skabe gode læringsmiljøer. Samtidigt er den pædagogiske læreplan et værktøj til faglig ledelse, som Bulderbys ledelse kan bruge sammen med personalet i vuggestuen, til at organisere arbejdet og de pædagogiske indsatser i bestræbelsen på at skabe gode læringsmiljøer.

Den pædagogiske læreplan skal ses i en sammenhæng med dagtilbudsloven samt rammerne for det pædagogiske arbejde i dagtilbud i Viborg Kommune, som er beskrevet i Viborg kommunes Børne og unge politik "Lys i øjnene" samt "Det strategiske hus"

Bulderby er mulighedernes landsby.

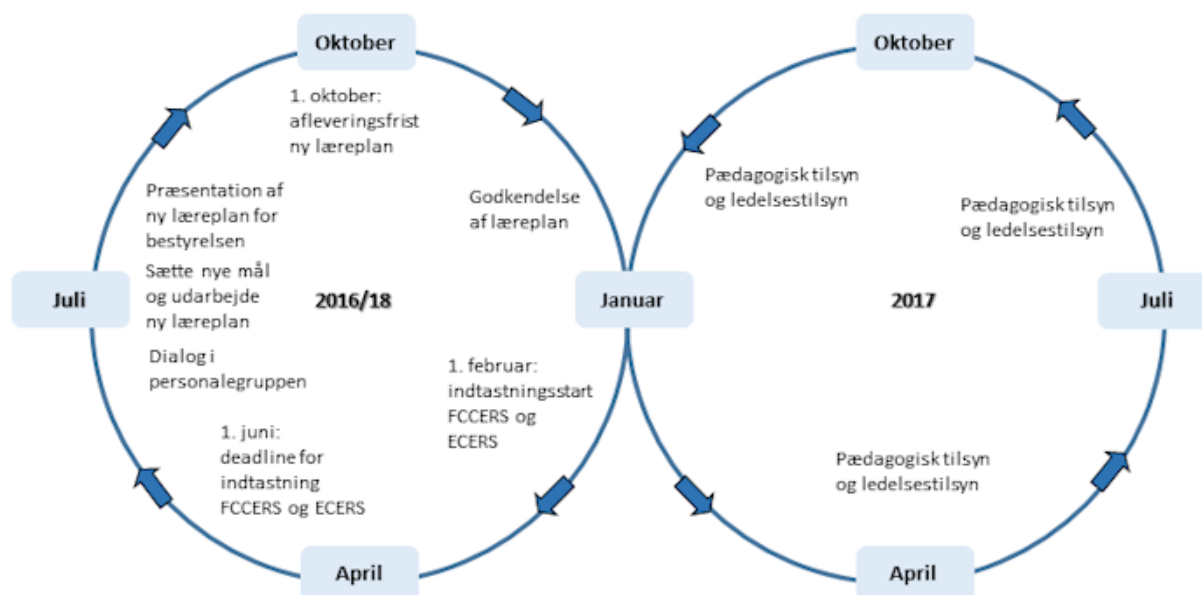
Fællesskabet med plads til både det nære og det trygge og det udfordrende og udforskende

-Altid set ud fra et børneperspektiv!

Sammen skal vi understøtte barnets trivsel og mestring. Det er kerneopgaven og visionen for Bulderby. Med sammen mener vi i bredeste forstand: Sammen med barnet, sammen med forældrene og sammen som fagpersoner i og udenfor Bulderby.

Børneperspektivet er centralt i alt hvad vi gør, beslutter og prioriterer i Bulderby. Astrid Lindgren tog om nogen børnenes perspektiv. Hendes Bulderby er et landsbysamfund, hvor de voksne sikre nærhed og tryghed, og hvor børnene samtidig har frihed til at udforske den store verden omkring dem.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Institutionens arbejde med de politiske målsætninger - Hvordan gør vi?

-Børn udvikler sig både fysisk, intellektuelt og socialt -

Den daglige praksis og rutine tilrettelægges således at der tages udviklingsmæssigt hensyn til gruppen og det enkelte barn. Bulderby evaluerer jævnligt med henblik på at afstemme indsatsen med børnegruppen.

-Børn trives i en tryk og genkendelig hverdag-

Der arbejdes med faste grupper, Der opdeles i mindre grupper i løbet af dagen. Der mange tilbagevendende rutiner

-Børn bliver anerkendt og indgår i ligeværdige fællesskaber-

Alle børn bliver set og benævnt hver dag, med en udstrakt brug af Marte Meo, Der lægges meget vægt på legerelationer samt støtte til børnenes forhandlinger og konfliktløsninger.

-Børn bliver medinddraget i en hverdag-hvor mangfoldighed og forskellighed respekteres-

De daglige rutiner benyttes til at børnene kommer til orde og høres af hinanden og af personalet.

Børnene medinddrages i beslutninger samt udførsel af tiltag (med skyldigt hensyn til alder og udvikling) demokrati og inklusion er i fokus og et fast punkt på dagsorden til personalemøder)

-Forældre tager ansvar for, at barnet er en del af fællesskaber-

Til forældresamtalerne er de enkelte barns relationer til andre et fast punkt. Det drøftes hvad henholdsvis forældre og pædagoger kan gøre i et forpligtigende samarbejde omkring barnets deltagelse i fællesskabet.

-Børn bliver fortrolige med andre kulturer-

Andre kulturer er det et emne der arbejdes med lejlighedsvis. Ligheder og forskelligheder italesættes, afhængig af børnegruppens alder og udvikling benyttes bøger og andre medier. Børnenes egne erfaringer inddrages

-Børn og unge mødes med anerkendelse og er aktive i sunde fællesskaber-

Der lægges meget vægt på at anerkende børnenes intentioner og værdier. Dette hjælper vi børnene til at se hos hinanden og derved accepterer forskelligheden hos hinanden. Samtidig arbejder vi bevidst med at børnene bevarer deres integritet i fællesskabet.

-Dialog og samarbejde er en naturlig del af arbejdet med børn og unge-

Gennem den daglige korte dialog med beskeder og små anekdoter om barnets liv i hjemmet og i Bulderby samt alm. venlig hilsen på, sikres den gode og vigtige omgangstone.

Gennem forældresamtaler sikres den fælles forståelse af barnets trivsel og udvikling samt det forpligtigende samarbejde herom.

Gennem forældremøder, nyhedsbreve og lejlighedsvis samtaler sikres samarbejdet om børnegruppen. I samarbejdet barn/voksen lægges der vægt på at børnene høres og medinddrages i deres personlige forhold ligesom gruppens

Som udgangspunkt søger Bulderby i samarbejde med de relevante partnere og barnets forældre, at foretage den mindste mulige ændring i barnets tilhørsforhold og relationer

-Der er helhed og sammenhæng i børn og unges liv-

Se afsnittet om dialog og samarbejde. Derudover lægges der vægt på at barnet ved at dets forældre og Bulderbys personale er i dialog. Der er dog fokus på at de to verdener ikke skal være ens jævnfør dobbeltsocialiseringen

-Børn og unge har gode relationer-

Samarbejde, dialog, ideudveksling, smil, kram, udtrykte positive forventninger og anerkendelse af forskellighed er nogle af de metoder der anvendes, men som aldrig må automatiseres. Samtidig er der opmærksomhed på børnenes krav på integritet.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets principper

1. Princip: Vi arbejder bevidst med de tre pædagogiske læringsrum; Pædagogiske aktiviteter, pædagogiske rutiner og lege- og børnekulturpædagogik, med det sigte at få så alsidigt et udviklings- og læringsmiljø som muligt.
2. Princip: Vi har blandt andet gennem vores indretningsstrategi og vores arbejde med børnenes perspektiv og inddragelsen af børnenes "stemmer", søgt at skabe en dynamisk proces for at opnå de bedst mulige læringsmiljøer.
3. Princip: Alle børn bliver set og benævnt hver dag, vi gør udstrakt brug af Marte Meo, Der lægges meget vægt på legerelationer samt støtte til børnenes forhandlinger og konfliktløsninger.
4. Princip: Vi ser forældrene som primære medspillere i arbejdet med børnenes trivsel og læring. Der arbejdes målrettet med at udvikle på det ligeværdige og forpligtende samarbejde. Vi har ligeledes gode erfaringer med det professionelle netværk og arbejder fortsat på at implementerer gode arbejdsrutiner.
5. Princip: I skrivende stund, er der ikke meget brug af IT, i det daglige pædagogiske arbejde. Vi har indledt et samarbejde med Viborg kommunes pædagogiske IT-konsulent med henblik på en samlet IT-løsning.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

Læring er at betragte som et "processuelt" begreb, idet der er tale om at komme fra en tilstand til en anden. Vi har med andre ord fokus på hvordan, der læres i modsætning til hvad, der læ-res. Der er tale om en livslang evne til tilegnelses- omformnings- og udviklingsprocesser.

Læring er en subjektiv proces, som finder sted inde i den lærende, som præges af den lærendes forforståelse, forventninger, interesser og grundlæggende antagelser. Læring foregår ved den lærendes bearbejdning af impulser og indtryk (konstruktion/refleksion)

Vores opgave er at have fokus på det enkelte barn, samtidig med at vi har fokus på gruppen og forholder os til dette i vort arbejde med læring. Der skal tages afsæt i de ressourcer og forståelser, der allerede er i den enkelte/gruppen.

Læring er en social proces, som foregår i samspil med andre. Dette er ikke en modsætning til, at læring er en subjektiv proces. I den sociale proces indgår handling, inspiration, kommunikation og samarbejde. Vores opgave er at være deltagere og/eller formidlere i den sociale proces (Marte Meo) samt at give plads til og understøtte den sociale proces.

Den lærendes egen motivation har stor betydning for læringens proces og resultat. Det er individuelt, hvordan den enkelte bliver motiveret. Foruden motivation påvirkes læringsprocesserne og-så af følelser, vilje og psykisk balance.

Vores opgave er at være stilfleksibel i vort arbejde med at understøtte den lærende i læringspro-cessen, som enkeltperson såvel som gruppe.

Læringssituationen har indflydelse på læringens proces og resultat. Det betyder ikke, at der kun finder læring sted i én type læringssituation. Det betyder snarere at forskellige situationer lægger op til forskellige processer og resultater.

Vores opgave er at give barnet mulighed for at opleve mange forskellige læringssituationer, samt at erhverve os viden og bevidsthed om på hvilke muligheder, de enkelte situationer giver for hvil-ken læring:

- I aktiviteterne som de voksne planlægger, i videst muligt omfang i overensstemmelse med hvad der aktuelt "rør sig" i børnegruppen: Emnearbejder, projekter og andre forløb.
- De børnestyrede aktiviteter: Den spontane fri leg, som b.l.a. er kendetegnet ved børnenes relationer og forhandlinger.
- De daglige rutiner: Børnemøderne, måltiderne, garderobeaktiviteterne O.A.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på indhold og form
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabtlæring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. Støtte børns læring gennem samtaler. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og oplevelser. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig. 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE PÆDAGOGISKE LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål:

Menneske tilegner sig lærings kompetencer på forskellige måder og i forskellige læringsstile (Dunn & Dunn)

Derfor har vi i Bulderby fokus på at være stilfleksible i vores læringsmiljø, for at sikre at vi når alle børn. Det vil sige at der tænkes læring i mange forskellige situationer og sammenhænge. Store som små grupper, ude som inde, deltagende som iagttagende, strukturerede som ustrukturerede, Kropslige som fabulerende, osv. Dette afspejles i de enkelte læreplanstemaer.

Børn lære hele dagen. (Søren Smidt)

Derfor har vi i Bulderby, fokus på at udnytte de forskellige muligheder der byder sig til i dagens pædagogiske rum:

Bulderbys

Pædagogiske rutiner; Reflekteret udnyttelse af de muligheder som de tilbagevendende, delvis voksenstyrede rutiner byder på, f.eks. børnenes samarbejde om at dække bord til gruppen, rummer mulighed for meningsdannelse, relation, matematik, kommunikation osv. Personalet har lavet SMTTE`r for de hyppigst forekommende pædagogiske rutiner

Pædagogiske aktiviteter; Reflekteret og planlagte aktiviteter, f.eks. med henblik på at bibringe børnene nye vinkler på et tema, fælles undersøgelse, øvelse af færdigheder... Som udgangspunkt ud fra en overvejet sammenhæng med hvad der rør sig i børnegruppen, gerne ud fra børnenes formulerede behov. Eller ud fra en pædagogisk overvejelse af behov for en styrkelse af børnegruppens handlingskompetencer.

Lege og børnekultur pædagogik; Rummet hvor børnene, uden voksenstyring afprøver og udvikler handlingskompetencer, f.eks. koncentration, kommunikation, forhandling, fantasi, konstruktion, eksperimenter. Personalets opgave er at være nærværende og til rådighed, evt. intervenserer hvis det skønnes nødvendigt. Men altid reflekteret og ud fra et børneperspektiv.

Vi vil i individuel og fælles refleksioner og evalueringer analysere vores kompetencer til at bibringe børnegruppen sociale handlekompetencer og lærings handlekompetencer. På baggrund af disse faglige erkendelser vil vi eksperimentere med nye og bedre standarder for arbejdet med personalegruppens kompetencer. Det er vor hensigt at oparbejde en god rutine for at inddrage forældrene i et givende samarbejde om at bibringe børnene handlekompetencer.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål:

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistvivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov:

Bulderbys læringsmål for børn med særlige behov.

I Bulderby har vi fokus på de enkelte børns trivsel og mestring. I arbejdet med, så tidligt som muligt at opspore børnenes eventuelle begyndende mistrivsel anvender vi værktøjerne TOPI; trivselsvurderingen, analysearbejdet (med LP-modellen som værktøj), forældreinddragelsen (med dialogmodellen som inspiration) og endelig handleplaner. Handleplanerne kan være rettet mod det enkelte barn, men langt oftere mod konteksten og personalets handlings rutiner og handlekompetencer.

Ledelsen anvender den samlede trivselsvurdering i Bulderby, som et værktøj til hjælp for udarbejdelsen af Bulderbys implementerings strategi.

Vi har skarpt fokus på at opspore barnets ressourcer, og bruger disse ressourcer som fundament for forældrenes og vores koordinerede indsats for at hjælpe barnet til en bedre trivsel. Ud fra tanken om at ethvert individ gør en forskel for relationen i konteksten, skal handleplanerne beskrive hvordan vi vil benytte de forskellige pædagogiske rums særegne muligheder for at lade alle børn tage aktiv del i en meningsgivende hverdag.

Bulderby arbejder bevidst med forældresamarbejde omkring børnenes trivsel og mestring. Dette kan ses i flere sammenhæng. I Villa Villekulle arbejder vi med at finde nye standarder for forældreinddragelse, f.eks får forældrene "hjemmeopgaver" i arbejdet med børnenes kompetencer. Forældrerådene har som et mål for deres arrangementer, at alle arrangementer skal være inkluderende. I forbindelse med afholdelsen af forældresamtalerne, har vi til hensigt at afprøve nye metoder. Bulderby har gode erfaringer og resultater af det tværfaglige arbejde. Der er opstået nogle gode rutiner for møder, som foregår i en åben og anerkendende dialog, til særlig benefite for forældrene. Møderne er velforberedte og afsluttes i enighed om en handleplan, med tydelig rolle- og ansvarsfordeling. Vi arbejder på en systematisk skriftlighed forud for og efter møderne, i form af dagsorden, referat og historik.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

I Bulderby arbejder vi med inklusion på flere fronter

Børn inkluderer børn:

Bulderbys læreplanstema, sociale kompetence afspejler tydeligt vort arbejde med at skabe et miljø, hvor børnene tager vare på hinandens trivsel. Det gør de med tolerance for forskellighed, tillid til hinandens intentioner og ved aktivt at inviterer andre ind i fællesskaberne.

Et par eksempler fra børnehavens og vuggestuens læreplaner:

- Vi guider og opfordrer børnene til at hjælpe hinanden i hverdagen, i garderoben, når vi dækker bord osv.
- Vi henleder børnenes opmærksomhed på hinanden og bygger derved bro mellem dem.
- Vi benævner børnene positivt overfor hinanden for at skabe den gode historie om det enkelte barn.
- Vi guider børnene i at aflæse hinanden og sætte ord på egne og andres følelser.
- Vi giver børnene redskaber til løsning af deres indbyrdes konflikter.
- Personalet anerkender og sætter ord på barnets og de andre børns og egne initiativer og følelser
- Personalet skaber rammerne således at børnene har mulighed for leg i både små og store fæl

Personalets adfærd og forventninger til børnene, kan virke henholdsvis inkluderende og ekskluderende. Derfor er det vigtigt at vi reflekterer over vores adfærd, og at vi som personalegruppe oparbejder en praksis for konstruktiv "Meetback" og "feedback" hvor vi hjælper hinanden til en høj faglig bevidsthed.

Som implicitte risikoprocesser kan nævnes:

- Et grundlæggende mangelsyn overfor børn som ikke hjemmefra har lært af bryde fællesskabets koder.
- Et fravær af forståelse for, at ikke alle børn hjemmefra har kendskab til eller erfaring med hvordan de bedst begår sig når sprog, kunst og kultur bliver et omdrejningspunkt (sprogkoder)
- Relationen mellem barn og voksen, nærvær kontra distance. Påvirket af om børnene agerer som vi kan lide det.
- Når vi trækker et barn ud af fællesskabet for at foretage en indsats, kan vi ændre kammeraternes syn på barnet.

.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte overordnede sprogindsats:

I dagtilbud kan sprogvurderingen foretages fra barnet er 2 år og 10 mdr. Ved særlige behov kan dagplejeren udarbejde et TRAS-skema.

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats:

Bulderbys sprogindsats

Bulderby arbejder målrettet med sprogindsatsen. Vi laver sprogvurdering på alle børn, når de er fyldt 2,10 år. Værktøjet er Rambølls modul i Hjernen og Hjertet. Det er personalet i vuggestuen, der foretager vurderingen. I det tilfælde at et barn er startet i Bulderby, kort inden eller kort efter det fylder 2,10 år, foretages sprogvurderingen så snart barnet er tryk ved personalet. Derved sikrer vi, at sprogvurderingen ikke påvirkes af barnets eventuelle utryghed ved situationen. Viser vurderingen, at der er behov for en særlig eller fokuseret indsats sættes denne i gang. Bulderby har et godt og konstruktivt samarbejde med såvel forældre som tværfaglige partnere, omkring udmøntningen af sprogindsatsen

For alle børn som vurderes at have behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats, bliver revurderet ved en ny sprogvurdering, når de fylder 5 år. Børn der er indskrevet mellem de to vurderinger og hvis sproglige udvikling vækker generel undren vil blive vurderet med en sprogvurdering, viser denne behov for en indsats, agerer vi som ved de andre vurderinger.

I vuggestuen arbejdes der ikke med den særlige og den fokuserede sprogindsats, dette sker først efter, at børnene er fyldt 3 år og kommer i børnehave.

I vuggestuen arbejdes der med en generel indsats, som finder sted med følgende tiltag:

- Personalet anvender babytegn og benævner barnets og egne handlinger, følelser og oplevelser.
- Personalet stimulerer barnets sproglige udvikling i aktiviteter i mindre grupper som f.eks. sange, rim og remser og dialogisk læsning.
- Personalet skaber rum, så barnet får mulighed for at kommunikere, forstå og blive forstået.
- Personalet opfordrer barnet til dialog og leg med ord og lyde, samt venter på barnet.
- Personalet tager initiativ til kommunikation med barnet, tilpasset barnets udviklingstrin.
- Personalet stimulerer barnets sprogudvikling i aktiviteter som f.eks. sange, rim og remser og dialogisk læsning

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange:

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng:

Vi følger de kommunalt fastlagte procedurer for overgange. Der udover arbejder vi intern med at udvikle fleksible overgange mellem vuggestuen og børnehaven, med størst mulig hensyntagen til det enkelte barns behov og situation. Endvidere har vi, sammen med andre børnehuse i området, indledt et samarbejde med Finderuphøj skole. Her drøfter vi læringssyn og hvordan vi arbejder med at understøtte og kompetenceudvikle på børnene læring, i de forskellige læringsmiljøer. Sigtet er at opnå sammenhængskraft mellem de forskellige læringsmiljøer.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter for arbejdet med overgange og sammenhæng:

Metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng.

Forud for børnenes forestående overgange fra Bulderby, til et andet dagtilbud eller til skolen, planlægges en forældresamtale med barnets forældre. Såfremt personalet er bekendt med den forestående overgang, afholdes samtalen i god tid, og senest 6 måneder før overgangen.

Senest en måned inden overgangen afholdes en overgangssamtale med det nye sted barnet skal gå.

Af hensyn til børnenes oplevelse af sammenhæng, vil vi gerne knytte de to kontekster sammen. Dette gøres internt, mellem vuggestue og børnehave, i hverdagen ved at børnene møder voksne og børn på tværs af klyngerne. Op til overgangen, bliver der lagt en plan for overgangen. I forbindelse med børnenes oplevelse af sammenhænge, ved overgange fra/til et andet dagtilbud eller hjemmet, bliver der lavet aftaler om at barnet er på besøg i det nye sted inden opstarten.

Illustration 3

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Fakta om Bulderby

Bulderby er en helt ny institution med åbningsdag den 1. august 2015.

I Bulderby er der 5 særskilte klynger:
Nordgården, vuggestue og børnehave
Mellemgården, vuggestue og børnehave
Sydgården, vuggestue og børnehave
Villa Villekulla, børnehave
Katholt, autismitilbud

Bulderby er bygget til at kunne rumme knap 300 børn fordelt på ca. 78 børn i alderen 0 - 3 år, ca. 220 børn i alderen 3 - 6 år, heraf 8-9 børn med autisme.

I Bulderby er der ca. 60 ansatte, som er ledet af et ledelsesteam på 4; 1 administrerende leder 2 pædagogiske ledere og 1 afdelingsleder

Personalet samarbejder på tværs af klyngerne i kompetenceteams.

Fysiske rammer

Både ude og inde tager indretningen højde for både det nære og trygge og det udfordrende og udforskende, ligesom børneperspektivet er det bærende element i vores indretning.

Idealet for vores indretning er, at institutionen tilpasser sig til de børn, der er der, og ikke omvendt. Dette kommer til udtryk ved, at der er forskellige og tilgængelige zoner, der lægger op til forskellige typer deltagelse alt efter humør, behov, baggrund mv. Det er zoner;

- hvor der er ro
- hvor der er mulighed for intens kropslig udfoldelse
- med fordybelse
- med undersøgelse
- inde og ude
- med struktur
- med egen fortolkning.

Også de udendørs arealer er opdelt i det nære og trygge og det udfordrende og udforskende. Hver klynge har sin egen nære legeplads, herfra kan børnene drage ud i de store fælles legerum, Rosendalen og Kirsebærdalen, med plads til udfoldelser og udfordringer.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er følgende prioritering af de enkelte læreplanstemaer angivet:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	20,0
Sociale kompetencer	20,0
Sproglig udvikling	20,0
Krop og bevægelse	20,0
Naturen og naturfænomener	10,0
Kulturelle udtryksformer og værdier	10,0

Kommentar

Bulderby står overfor en omfattende implementering og udvikling. Derfor føler vi os nødsaget til at prioriterer vore ressourcer som vi gør.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Video
- Iagttagelser/observationer

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- FCCERS
- LP
- SMTTE
- sprogscreening

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

I Bulderby arbejder vi fortrinsvis med den forandringsorienterede evaluering (formative) Da vi er en organisation i konstant faglig udvikling og hele tiden justerer på de pågående indsatser. Omdrejningspunktet for vor pædagogiske praksis er de pædagogiske læreplaner, med de 6 læreplanstemaer.

Vi har udvalgt nogle væsentlige indsatsområde som ikke direkte berører børn og forældre, men graden af succes med disse indsatsområder har dog stor indvirkning på det pædagogiske arbejdes kvalitet. Det drejer sig om "gode møder" samt "god kommunikation"

Der er også tale om differentierede indsatser overfor unikke børn eller unikke børnegrupper, det kan dreje sig om f.eks. sprogindsatsen eller arbejdet med lærings handlekompetencer.

Sidst kan nævnes diverse værktøjer, så som Marte Meo og "Fri for mobberi"

I beskrivelsen af de enkelte tiltag, arbejder vi på at være præcise i beskrivelserne af; målgruppe, sammenhæng, mål, delmål, beskrivelse af tegn og tiltag. I vores evaluering sonderer vi mellem hvad børn/forældre/ansatte fik ud af det (effektevaluering) og hvad lærte personalet og/eller Bulderby og hvordan bruger vi denne viden i den videre proces (procesevaluering)

Nogle evalueringer fører til justering af mål og andre til justering af tiltag.

Vi lægger vægt på en meget høj grad af skriftlighed i vore evalueringer, ligeledes lægger vi vægt på en høj systematik samt brug af eksisterende metoder (SMTTE, LP-model, iagttagelser, trivselsmålinger, sprogvurderinger o.s.v.)

Illustration 4

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Børn i 0-3 års alderen har brug for høj grad af nærvær og en tryk tilknytning til faste omsorgspersoner, i et forudsigeligt pædagogisk læringsmiljø.

I vuggestuen, ønsker vi at skabe rum, hvor der er plads til både det nære og trygge samt det udforskende og udfordrende. Her igennem kan vi støtte en positiv udvikling for den enkelte barn, så barnet får et positivt selvbillede/hviler i sig selv og viser vitalitet.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At det pædagogiske personale skaber et trygt læringsmiljø, hvor barnet føler sig set, forstået og anerkendt.

At det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø, hvor barnet kan være udforskende, og hvor det tager egne initiativer

At det pædagogiske personale hjælper barnet til at kunne udtrykke egne behov og følelser.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene er trygge og i trivsel, udviser glæde og begejstring
2. Tegn: Børnene har en god og stabil kontakt til primær voksne i vuggestuen.
3. Tegn: Børnene er undersøgende og udforskende indenfor nærmeste udviklingszone.
4. Tegn: Børnene kan med babytegn, mimik og/eller det verbale sprog, udtrykke, hvad det gerne vil.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi skaber mulighed for at børnene opnår en tryk tilknytning til en primær voksen, fra opstart i vuggestuen.
2. Tiltag: Vi arbejder ud fra de 5 principper i Marte Meo
3. Tiltag: Vi sørger for at mulighederne, for at børnene kan udfordre og udforske, er tilgængelige
4. Tiltag: Vi opmuntre børnene til at prøve noget nyt
5. Tiltag: Vi er tætte på børnene og guider dem i uvante situationer
6. Tiltag: Vi arbejder bevidst ud fra de tre læringsrum: Planlagte aktiviteter, pædagogiske rutiner og lege- og børnekultur
7. Tiltag: Vi deler børnene op i små grupper for at gøre det overskueligt for dem at være udforskende og undersøgende

8. Tiltag: Vi bruger babytegn, det verbale sprog samt tydelig mimik, herunder benævner barnets behov og følelser

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

En del af barnets identitet dannes gennem samspillet med andre, og alle børn skal have mulighed for at indgå i et ligeværdigt socialt fællesskab, hvor der skal være mulighed for at opbygge gode venskaber og udvikle sociale kompetencer.

For at børnene kan udvikle sociale kompetencer, er det vigtigt at børnemiljøet i Bulderby er præget af trygge rammer, rum til udfoldelse og relationer, hvor der er tillid til både børn og voksne.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At skabe et læringsmiljø, som hjælper børnene til, på sigt kunne udvise empati.

At der skabes mulighed for at børnene kan indgå i samspil, kan opnå og fastholde gode legerelationer.

At der skabes rammer for gode og positive oplevelser i børnefællesskaber

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene udviser omsorg og anerkendelse overfor hinanden
2. Tegn: Børnene viser interesse for at lege med andre og er aktivt deltagende i store og små børnefællesskaber.
3. Tegn: Børnene ser i stigende grad hinandens initiativer og signaler
4. Tegn: Børnene viser glæde og begejstring
5. Tegn: Børnene øver sig i at vente på tur

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sociale kompetencer angivet:

1. Tiltag: Personalet guider børnene i at opnå og udvise empati
2. Tiltag: Personalet benævner barnets, de andre børns, og egne initiativer og følelser
3. Tiltag: Personalet anerkender og sætter ord på barnets og de andre børns og egne initiativer og følelser
4. Tiltag: Personalet skaber rammerne således at børnene har mulighed for leg i både små og store fællesskaber.
5. Tiltag: Personalet guider børnene i at vente på tur

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Det er afgørende for et barns udvikling at kunne forstå og kommunikere med omverdenen. For det 0-3 årige barn er udvikling af både verbalt og nonverbalt sprog essentielt, for at barnet får opfyldt sine basale behov, og for barnets trivsel, mestring og indgåelse i sociale relationer. Barnet udvikler og fastholder sin identitet og selvfølelse ved at udtrykke sig og udforske sproget i relation til andre børn og voksne. Med sproglig udvikling forstår vi både talesprog, babytegn, tegnsprog, kropssprog, billedsprog og skriftsprog.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At det pædagogiske personale støtter barnet i at kommunikere både verbalt og nonverbalt.
At det pædagogiske personale støtter barnet i at få forståelse for sprogets brug som en kombination af ord, mimik, kropssprog og babytegn.
At det pædagogiske personale støtter barnet i at udvikle sproget.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene udviser glæde og interesse for at kommunikere.
2. Tegn: Børnene tager initiativer til at kommunikere med andre ved hjælp af lyde, ord, fagter og babytegn.
3. Tegn: Børnene virker nysgerrige og reagerer, peger eller spørger i forhold til det der siges, det der sker eller til det barnet ser.
4. Tegn: Børnene bidrager sprogligt aktivt i sociale fællesskaber.
5. Tegn: Børnene er nysgerrig og har lyst til at fortælle.
6. Tegn: Børnene tilegner sig differentierede lyde, babytegn, ord og sætninger.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Personalet anvender babytegn og benævner barnets og egne handlinger, følelser og oplevelser.
2. Tiltag: Personalet stimulerer barnets sprogudvikling i aktiviteter som f.eks. sange, rim, remser og dialogisk oplæsning
3. Tiltag: Personalet skaber rum, så barnet får mulighed for at kommunikere, forstå og blive forstået.
4. Tiltag: Personalet opfordrer barnet til dialog og leg med ord og lyde, samt venter på barnet.
5. Tiltag: Personalet tager initiativ kommunikation med barnet, tilpasset barnets udviklingstrin.

6. Tiltag: Personalet stimulerer barnets sprogudvikling i aktiviteter som f.eks. sange, rim og remser og dialogisk læsning.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Det, at være fysisk aktiv er afgørende for barnets sundhed, velvære og indlæring. Ved at styrke barnets motoriske og sansemæssige kompetencer, bevægelighed og kropslighed forstærkes barnets forudsætninger for mestring.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At vi i Bulderby har et læringsmiljø, der stimulerer barnets udvikling af fin-, grov- og sansemotoriske færdigheder.

At personalet stimulerer og understøtter vuggestuebørnene i Bulderby til at få en begyndende kropsbevidsthed og oplever mestring i forhold til udvikling af selvhjulpenhed samt motoriske kompetencer.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Børnene er nysgerrige, færdes trygt samt udvikler og bygger videre på deres opnåede motoriske færdigheder i forskellige miljøer.
2. Tegn: Børnene udviser glæde ved at bruge deres krop, er nysgerrige, udforsker og udfordres motorisk

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Personalet arrangerer aktiviteter, der er motorisk udfordrende i forhold til barnets nærmeste udviklingszone. Barnet støttes og opmuntres i forhold til at opleve mestring og succes.
2. Tiltag: Personalet arbejder ud fra de tre læringsrum, hvor vi støtter barnet i at udforske og gøre de ting, barnet mestrer.
3. Tiltag: Hverdagseksempler; Vi synger fagtesange, der benævner kroppen. Vi sætter ord på, når sanserne eller motorikken er i spil, f.eks. når græsset føles vådt, suppen er varm..

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med naturen og naturfænomener angivet:

Oplevelser i naturen udvikler børn mentalt og motorisk. Der er desuden et stort potentiale for børnenes læring ved at færdes i naturen. Derfor skal alle børn have mulighed for at opleve glæden ved at være i naturen på alle årstider. Når børnene færdes ude, udvikles deres krop og sanser samtidig med, at deres nysgerrighed udfordres.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At personalet giver barnet mulighed for at komme ud og få forskellige oplevelser og aktiviteter i naturen, hele året.

At personalet bibringer børnene glæde, tryghed og oplevelser ved at færdes i naturen

At personalet støtter børnene i at udvikle nysgerrighed for naturen

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene viser glæde ved at komme ud på alle årstider.
2. Tegn: At børnene bruger de muligheder, som naturen byder på.
3. Tegn: At børnene udviser opmærksomhed og nysgerrighed omkring naturen.
4. Tegn: Børnene får blik for de særlige muligheder der byder sig ved at personalet præsenterer aktiviteter i naturen
5. Tegn: At børnene giver udtryk for sanseoplevelser i naturen

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: At personalet præsenterer børnene for natur og eksperimenter med elementer som sand, vand, kulde, varme, tyngdekraft etc.
2. Tiltag: At personalet præsenterer børnene for de forskellige årstider og de særlige muligheder for opdagelse og leg der byder sig.
3. Tiltag: At personalet fremstår som den gode rollemodel og viser glæde og entusiastisk ved at færdes i naturen
4. Tiltag: At personalet er nysgerrig og undersøgende, sammen med børnene. Personalet følger børnenes spor
5. Tiltag: At personalet igangsætter pædagogisk aktiviteter/eksperimenter f.eks. biotop, vandleg, bål mv.
6. Tiltag: At personalet bringer eventyr og fantasi ind i oplevelsen med naturen

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Ved at skabe traditioner og udvikle en kulturel praksis i Bulderby, kan børnene blive inspireret til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder på deres vej.

Man forbinder ofte børn og kultur med de 3 K'er, som: Kultur for børn, kultur med børn og kultur af børn.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

At personalet giver børnene mulighed for at opleve kunst og kultur.

At personalet præsenterer børnene for forskellige kulturer og traditioner.

At personalet giver børnene mulighed og støtter dem i bruge og udtrykke sig via forskellige kulturelle udtryksformer.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At børnene leger, omformer og eksperimenterer med kulturelle udtryksformer, som de har mødt.
2. Tegn: At børnene genkender eller genfortæller kunst eller kultur, de har oplevet.
3. Tegn: At børnene synger uopfordret og viser hinanden, forældre og personalet de kreative produkter.
4. Tegn: At børnene udviser glæde og begejstring når vi arbejder med kulturelle udtryksformer og traditioner

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Personalet skaber kreative værksteder og aktiviteter for og sammen med børnene.
2. Tiltag: Personalet går foran med at vise børnene deres egne brug af materialer til forskellige kulturelle udtryk
3. Tiltag: Personalet sørger for at børnene har fri adgang til bøger,
4. Tiltag: Personalet sørger for at børnene har nem eller fri adgang til materialer til forskellige kulturelle udtryk, eksempelvis instrumenter, farver og udklædning.
5. Tiltag: personalet introducerer børnene for de danske traditioner
6. Tiltag: Personalet giver børnene rum og mulighed for at optræde og udstille

Illustration 5

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

- Det fysiske børnemiljø: Drejer sig om hvorvidt de fysiske rammer uden- og indendørs, er udfordrende og giver rum til udvikling, læring og inspiration til aktiviteter. Desuden om de fysiske rums sundheds- og sikkerhedsmæssige hensyn

I Bulderby har vi fokus på at børnene grupperum er indrettet og bruges på en måde som understøtter det gode fysiske børnemiljø.

Klyngerne er opdelt i Zoner, således at børnene møder forskellige tilbud for leg og fordybelse; der er zoner til; "Vilde kroppe" til fysisk udfoldelse. "stillezoner" til koncentration og fordybelse. Vi har ligeledes indrettet rummene med "legeøer". Dette har vi gjort for at beskytte børnenes leg, da vi har erfaring for at børn ellers bliver forstyrret i deres leg.

Udearealet er organiseret i to hovedgrupper; Det nære og trygge, tæt omkring klyngerne. Det fjernere og store i Kirsebærdalen som rummer fysiske udfordringer og mulighed for udforskning, I parentes bemærket, er udearealet et udviklingspunkt.

Bulderby er bygget og indrettet med stort fokus på børn og voksnes fysiske trivsel. Dette gælder såvel ved materialevalg, som ved lys, ventilation og lydæmpning.

- Det psykiske børnemiljø: Handler om hvordan børnene har det med hinanden og med de voksne. Et konstruktivt gruppefællesskab, med venskaber, inklusion, omsorg, tryghed og medbestemmelse.

I Bulderby fokuserer vi meget på børnenes deltagelse i fællesskabet. Vi bruger forskellige virkemidler; Vi hjælper børnene ved at udøve positiv ledelse og vise os som gode rollemodeller.

Vi hjælper børnene til at se hinandens initiativer og anerkende disse.

Vi understøtte at legerelationer opstår og hjælper børnene til at bevarer disse, det gør vi blandt andet ved at give børnene kompetencer til forhandling og konflikt-håndtering

Vi hjælper børnene til at inkluderer hinanden, bl.a. ved at vi sætter ord på at det er ok at være anderledes.

Vi lære børnene at det er ok at sige til og fra, at bevarer egen integritet i fællesskabet.

Det er vores vision "At sammen understøtter vi barnets trivsel og læring" derfor har vi valgt forældresamarbejdet som et fokuspunkt og arbejder med at finde nye standarder for samarbejdet med forældrene.

I Bulderby fokuserer vi ligeledes på børnenes relationer til os voksne.

Vi vil skabe en god følelsesmæssig stemning, bl.a. ved at kontakten mellem børn og voksne, er præget af smil og et venligt ansigt, samt ved kram og knus.

Dette gør vi ved at være nærværende og opmærksomme på børnene.

Vi vil opbygge et tillidsfuldt forhold til børnene, bl.a. ved at være forudsigelige og troværdige.

Vi vil inviterer børnene til at have indflydelse i et demokratisk fællesskab, bl.a. ved at give plads til børnenes deltagelse i beslutninger i børnegruppen.

- Det æstetiske børnemiljø:

Det æstetiske børnemiljø handler om, hvordan omgivelserne påvirker børnenes sanser. Det handler om fysiske omgivelser indflydelse på, om børnene oplever dagtilbuddet som et rart sted at være, - inspirerer, motiverende, udfordrende og behagelige. Det handler om hvordan omgivelser, indretning, atmosfære og udsmykning af rum og legeplads kan indvirke på børns fantasi, udvikling, oplevelser, handling og lyst til at udfolde sig.

Bulderby er indrettet æstetisk, med fokus på at skabe et miljø som i sig selv er behagelige at opholde sig i. Der er brugt glade farver uden at overdrive. Der er søgt at undgå at overstimulerer børnene med sanseindtryk. Vi har opdaget et paradoks i, på den ene side at ønske et roligt og behageligt miljø og på den anden side at ønske et inspirerende og udfordrende miljø indenfor de samme grupperum. Dette paradoks arbejder vi på at håndterer i et børneperspektiv.

Udearealet er meget nyt og fremstå derfor endnu meget bart og fersk, dog med legeredskaber i roligt naturmaterialer i afstemte farver. Vi arbejder på at få et udemiljø som imødekommer alle kravene til et godt æstetisk børnemiljø. Dette gør vi bl.a. ved hjælp af beplantning. Vi har også denne opgave som et udviklingspunkt.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnemiljøvurderinger

I vort arbejde med at vurdere børnemiljøet, vil vi benytte os af redskaberne som er til rådighed på DCUM`s elektroniske portal. Som er personalegruppens vurdering af hvordan børnene oplever børnemiljøet. Samt interviews, hvor børnene interviewes virtuelt af en neutral stemme og en visuel guidning.

Resultatet af vurderingerne vil vi bruge i den videre proces med konstant at optimerer børnemiljøet.

6 AFSLUTNING

Afslutning

Personale og ledelse er i et godt og konstruktivt arbejde, nået langt med at fastsætte mål og metoder for de pædagogiske indsatser i Bulderby.

Det er vigtig for ledelsen i Bulderby, at alle de pædagogiske indsatser i Bulderby, er formuleret af personalet, da dette alt andet lige giver det største ejerskab. Vi må dog erkende, at der i den relativt korte tid Bulderby har eksisteret ikke har være tid nok til at behandle alle indsatsområderne, som vi gerne ville.

Det gælder; arbejdet med de fælles kommunale læringsmål, arbejdet med inklusion, arbejdet med sprogindsatsen, metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhænge, Arbejdet med evalueringer og arbejdet med børnemiljøet.

For disse indsatsområder gælder det, at det skrevne er blevet til på lederkontoret. Det gælder dog for alle indsatsområderne, at det skrevne beskriver den praksis som finder sted i Bulderby.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**